

ДО ЄВРЕЇВ

Розділ: **1** 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

РОЗДІЛ: 1

Багаторазово й багатьма способами Бог говорив колись до батьків наших через пророків.

² За останніх же оцих днів він говорив до нас через Сина, якого зробив спадкоємцем усього і яким створив віки.

³ Він - відблиск його слави, образ його істоти, - підтримуючи все своїм могутнім словом, здійснив очищення гріхів і возсів праворуч величі на вишині,

⁴ ставши від ангелів стільки вищим, оскільки успадкував визначніше від них ім'я.

⁵ Кому бо з ангелів він коли мовив: «Син мій єси, я сьогодні породив тебе?» І ще: «Я буду йому за Отця, а він буде мені за Сина?»

⁶ Коли ж знов вводив Первородного у світ, то каже: «Нехай поклоняться йому всі ангели Божі.»

⁷ А щодо ангелів мовить: «Той, хто вітри своїми вісниками вчиняє, а полум'я вогненне - слугами своїми.»

⁸ А до Сина: «Престол твій, Боже, віковичний, і берло правоти - берло твого царства.

⁹ Ти полюбив справедливість і зненавидів беззаконність, тому помазав тебе, Боже, Бог твій елеєм радості понад твоїх співучасників.»

¹⁰ І: «Ти, Господи, напочатку заснував землю і небеса - діло рук твоїх.

¹¹ Вони загинуть, ти ж перебуваєш; усі, мов одежа, постаріються.

¹² Ти їх, неначе одєжину, згорнеш і, немов одежа, вони зміняться. Ти ж - той самий, і літа твої не скінчаться.»

¹³ До кого з ангелів він коли мовив: «Сідай праворуч мене, доки не покладу твоїх ворогів підніжком під твої ноги?»

¹⁴ Хіба ж не всі вони служебні духи, що їх посилають до послуг тим, які мають успадкувати спасіння?

РОЗДІЛ: 2

Тому ми мусимо вважати дуже пильно на те, що почули, щоб, бува, нас не знесло з дороги.

² Бо коли слово, оголошене ангелами, було таке зобов'язуюче, що всякий його переступ і непослух приймав справедливую кару,

³ то як утечемо ми, коли занедбаємо таке велике спасіння? Воно, спочатку проповідане Господом, було підтверджене нам тими, що його чули,

- ⁴ коли Бог засвідчив знаками, дивами й різними потугами, ще й дарами Святого Духа, що їх він розділює за своєю волею.
- ⁵ Не ангелам бо підкорив він світ майбутній, про який ми говоримо.
- ⁶ Бо десть хтось засвідчив, кажучи: «Що таке людина, що ти про неї пам'ятаєш? Або син чоловічий, що ти навідуєшся до нього?
- ⁷ Ти вчинив його мало що меншим від ангелів. Увінчав його славою і честю.
- ⁸ Усе підкорив йому під ноги.» А коли все підкорив під нього, то не лишив нічого, що було б йому непідкореним. Та нині ще не бачимо, щоб йому все було підкорене,
- ⁹ а бачимо Ісуса, який за те, що перетерпів смерть, увінчаний славою і честю, який на малу хвилину був нижче ангелів, щоб благодаттю Божою зазнати за всіх смерти.
- ¹⁰ Годилось бо йому, - заради якого все і через якого все, що ввів багато синів у славу, - вдосконалити стражданням того, хто дав почин їхньому спасінню.
- ¹¹ Бо той, що освячує, і ті, що освячуються, всі від одного. Тому й не соромиться називати їх братами,
- ¹² коли каже: «Я звіщу ім'я твоє моїм братам, хвалитиму тебе серед громади.»
- ¹³ І ще: «Буду надіятись на нього.» Та й: «Ось я і діти, що їх Бог мені дав.»
- ¹⁴ А що діти були учасниками тіла і крові, то й він подібно участь у тому брав, щоб смертю знищити того, хто мав владу смерти, тобто диявола,
- ¹⁵ і визволити тих, що їх страх смерти все життя тримав у рабстві.
- ¹⁶ Адже не ангелам іде на допомогу, а потомству Авраама.
- ¹⁷ Тому він мусів бути в усьому подібний до братів, щоб стати милосердним та вірним архиєреєм у справах Божих на спокутування гріхів народу.
- ¹⁸ Тому, власне, що страждав і сам був випробуваний, він може допомогти тим, що проходять через пробу.

РОЗДІЛ: 3

- О**сь тому, святі брати, учасники небесного покликання, вважайте на апостола й архиєрея, якого ми вірою визнаємо, Ісуса,
- ² вірного тому, хто його настановив, як був Мойсей у всіх його домі.
- ³ Бо він удостоївся остільки вищої понад Мойсея слави, оскільки більшу честь має будівничий, ніж будинок.
- ⁴ Усякий бо дім хтось будує, а той, що збудував усе, - Бог.
- ⁵ Мойсей був вірний у всіх його домі, як слуга, на свідчення того, що мало бути сказане,
- ⁶ Христос же - як Син у своїм домі. А дім цей - ми, якщо дотримаємо до кінця непохитне довір'я і похвалу надії.
- ⁷ Ось чому, як каже Святий Дух: «Коли ви почуєте сьогодні його голос,
- ⁸ не твердіть серцями вашими, як то було на місці сварки в день спокуси у пустині,
- ⁹ де мене спокушали батьки ваші, виставляли мене на пробу, дарма що
- ¹⁰ сорок років бачили мої діла. Тому я і прогнівався на рід цей і мовив: Вони завжди блудять серцем, вони доріг моїх ніколи не знали!
- ¹¹ Тому я і поклявся у своїм гніві: Ні! їм не ввійти в мій відпочинок!»
- ¹² Глядіть же, брати, щоб у когось із вас не було серця лукавого в невірстві і щоб воно не відступило від живого Бога,

- ¹³ а, навпаки, підбадьорюйте щодня один одного, доки триває те «сьогодні», щоб хтось із вас не став запеклим через обманство гріха.
- ¹⁴ Бо ми стали учасниками Христа, якщо додержуємо аж до кінця твердо нашу віру, як напочатку,
- ¹⁵ як ото говориться: «Коли почуєте сьогодні його голос, не твердійте серцями вашими, як то було на місці бунту.»
- ¹⁶ Хто були ті, що почувши, збунтувалися? Хіба не всі ті, що вийшли з Єгипту під проводом Мойсея?
- ¹⁷ На кого він гнівався сорок років? Хіба не на тих, що згрішили, які лягли кістьми в пустині?
- ¹⁸ Кому ж він клявся, що не ввійдуть у його відпочинок, якщо не тим, що були неслухняні?
- ¹⁹ І бачимо, що не могли ввійти через невірство.

РОЗДІЛ: 4

Біймося, отже, щоб часом, поки залишається обітниця ввійти в його відпочинок, не видавалося, що хтось її позбавлений.

- ² Бо й ми, так само як вони, одержали гарну новину, але слово, яке вони чули, не було їм корисне, бо вони не поєднались у вірі з тими, що слухали.
- ³ Ми ж, які увірували, увійдемо в його відпочинок, згідно з тим, що каже: «Я поклявся у моїм гніві: Вони не ввійдуть у мій відпочинок», хоча діла його були закінчені від сотворення світу.
- ⁴ На одному бо місці він так сказав про сьомий день: «Бог відпочив сьомого дня від усіх діл своїх»;
- ⁵ і знову на тому місці: «Вони не ввійдуть у мій відпочинок.»
- ⁶ Коли ж так воно є, що деякі у нього ввійдуть, а ті, кому перше благовіствовано, не ввійшли у нього через непослух,
- ⁷ то він знову призначає якийсь день, «сьогодні», говоривши через Давида після такого довгого часу, як було сказано раніше: «Коли почуєте сьогодні його голос, не твердійте серцями вашими.»
- ⁸ Бо якби Ісус (Навин) увів їх у відпочинок, то не говорив би після нього про інший день.
- ⁹ Отже, для Божого народу збережено відпочинок;
- ¹⁰ бо той, хто ввійде в його відпочинок, відпочине також від своїх діл, як і Бог від своїх власних.
- ¹¹ Намагаймося, отже, увійти до того відпочинку, щоб ніхто не впав, даючи той самий приклад невірства.
- ¹² Бо слово - живе й діяльне, і гостріше від усякого двосічного меча: воно проходить аж до розділу душі й духа, суглобів та костяного мозку, і розрізняє чуття та думки серця.
- ¹³ Нема створіння, скритого від нього; все оголене і явне перед очима того, кому ми маємо звіт дати.
- ¹⁴ Мавши, отже, великого архиєрея, що вже пройшов небо, Ісуса, Божого Сина, тримаймося твердо віровизнання.
- ¹⁵ Бо ми не маємо такого архиєрея, який не міг би співчувати нашим недугам: він же

ж зазнав усього, подібно як ми, крім гріха.

¹⁶ Приступім, отже, з довір'ям до престолу благодаті, щоб отримати милость і знайти благодать на своєчасну поміч.

РОЗДІЛ: 5

Кожен бо архиєрей, узятий з-поміж людей, настановляється для людей у справах Божих, щоб приносив дари та жертви за гріхи;

² що може співчувати нетямущим та введеним в оману, бо й сам він неміччю охоплений,

³ і тому повинен так за людей, як і за себе самого приносити жертви за гріхи.

⁴ Чести ж цієї ніхто не бере сам собі, лише той, хто покликаний Богом, як Арон.

⁵ Так і Христос не сам собі присвоїв славу стати архиєреєм, вона бо від того, який до нього мовив: «Син мій єси, я сьогодні породив тебе.»

⁶ Як і на іншому місці каже: «Ти - священник навіки за чином Мелхиседека.»

⁷ Він за днів свого тілесного життя приніс був молитви й благання з великим голосінням та слізьми до того, який міг його спасти від смерти, і він був вислуханий за богобоязність;

⁸ і хоч був Сином, навчився з того, що витерпів, значення послуху,

⁹ і, ставши досконалим, спричинився до вічного спасіння всім, які йому слухняні,

¹⁰ і Бог назвав його архиєреєм за чином Мелхиседека.

¹¹ Про те ми мали б багато сказати, та висловити його трудно, бо ви на розум недолугі.

¹² Тоді як ви повинні б давно вже бути вчителями, ви знову потребуєте, щоб вас хтось учив перших засад Божого вчення, і дійшли до того, що потребуєте ще молока, а не твердої страви.

¹³ Бо хто ще молоко вживає, той не досвідчений у вченні правди, - він бо немовлятко.

¹⁴ А тверда страва для дорослих, у яких із-за звички почуття вправлене в тому, щоб розрізняти добро від зла.

РОЗДІЛ: 6

Тому, лишивши початкове вчення про Христа, звернімся до досконалішого, не закладаючи знову підвалин, - тобто про покаяння в ділах мертвих та про віру в Бога,

² про навчання хрищення та про рукоположення, про воскресіння мертвих та суд вічний.

³ Ми зробимо й це, якщо Бог дозволить.

⁴ Воно бо неможливо тих, - які раз просвітілись були, що скуштували небесного дару й стали учасниками Святого Духа,

⁵ скуштували доброго Божого слова й сил майбутнього віку,

⁶ та й відпали! - знов оновлювати до покаяння, тих, які знову собі самим розпинають Божого Сина і прилюдно зневажають.

⁷ Земля бо, що п'є дощ, який падає на неї часто, та родить зілля добре для тих, що її обробляють, приймає від Бога благословення;

- ⁸ а та, що приносить терня і будяки, непотрібна, близька до прокляття: кінчається тим, що її сплять.
- ⁹ Однак, любі, дарма що так говоримо, ми переконані про вас краще та про те, що торкається спасіння.
- ¹⁰ Бо Бог не є несправедливий, щоб забути ваші діла й любов, яку ви виявили до його імени, і послуги, що ви святим робите понині.
- ¹¹ Ми лиш бажаємо, щоб кожний з вас являв таку саму старанність для повного осягнення надії аж до кінця,
- ¹² щоб ви не стали недбайливі, а, навпаки, наслідували тих, які вірою і витривалістю успадковують обітницю.
- ¹³ І справді, коли Бог учиняв Авраамові обітницю, не маючи поклястися ніким вищим, то поклявся самим собою,
- ¹⁴ кажучи: «Справді поблагословлю тебе щедро й розмножу тебе вельми.»
- ¹⁵ І він, завдяки довгій терпеливості, осягнув обітницю:
- ¹⁶ люди клянуться більшим від себе, і всякі їхні суперечки кінчаються клятвою на ствердження.
- ¹⁷ Тому й Бог, бажаючи дати спадкоємцям обітницю якнайсильніший доказ, що його рішення непорушне, вжив клятви,
- ¹⁸ щоб двома незмінними речами, в яких неможливо, щоб Бог казав неправду, ми мали сильну заохоту - ми, що прибігли прийняти надію, призначену нам.
- ¹⁹ В ньому маємо, неначе якір душі, безпечний та міцний, що входить аж до середини за завісу,
- ²⁰ куди ввійшов за нас, як предтеча, Ісус, ставши архиєреєм повіки, на зразок Мелхиседека.

РОЗДІЛ: 7

Оцей Мелхиседек, цар Салему, священник Всевишнього Бога, який зустрів Авраама, коли він повертався після поразки царів, і який благословив його;

- ² якому Авраам відділив десятину з усього, і якого ім'я означає спершу «цар справедливості», а потім цар Салему, тобто «цар миру»;
- ³ без батька, без матері, без родоводу, який не має ні початку днів, ні кінця життя, уподібнений до Божого Сина, - зостається священником повіки.
- ⁴ Дивіться, отже, який великий той, якому патріярх Авраам дав десятину з найліпшої добичі!
- ⁵ Також і ті з синів Леві, що мають сан священства, мають за законом наказ брати десятину з народу, тобто з своїх братів, дарма що вони вийшли з бедер Авраама.
- ⁶ Той же, який не походить з їхнього роду, взяв десятину з Авраама і благословив того, що мав обітницю.
- ⁷ Тим часом і сумніву не може бути, що нижчий благословляється вищим.
- ⁸ Ба більше, тут беруть десятину люди, що вмирають; а там - той, про кого свідчать, що живе.
- ⁹ І, так би мовити, і Леві, який тепер збирає десятини, дав був десятину через Авраама,
- ¹⁰ бо він ще був у бедрах свого прабатька, коли Мелхиседек вийшов йому назустріч.
- ¹¹ Якби, отже, досконалість була через левітське священство, під яким народ

одержав закон, то яка була б ще потреба з'являтися іншому священикові, за чином Мелхиседека, священикові, що не звався б за чином Арона?

12 Бо як міняється священство, конче міняється і закон.

13 Бо той, про кого це говорить, був з іншого коліна, з якого ніхто не служив при жертovníку.

14 Відомо бо, що наш Господь походить від Юди, про покоління якого Мойсей нічого не згадав як про священиків.

15 Це стає ще яснішим, коли на подобу Мелхиседека постає інший священик;

16 він став ним не за законом тілесної заповіді, а за силою життя нетлінного,

17 бо він прийняв таке свідоцтво: «Ти - священик повіки за чином Мелхиседека.»

18 Так перша заповідь скасована через її неміч і безкорисність -

19 закон бо не зробив нічого досконалим, - уведено ж кращу надію, яка зближає нас до Бога.

20 Тим більше, що це не сталося без клятви: бо коли інші настановлялися священиками без клятви,

21 то цей мав клятву того, який сказав до нього: «Господь поклявся, і каятись не буде: Ти - священик повіки.»

22 Ось чому Ісус став запорукою кращого союзу.

23 Крім того: отих священиків було більше, бо смерть не дозволяла їм зоставатися;

24 цей же, тому що перебуває повіки, має священство непроминальне

25 і тому може спасти повіки тих, які через нього до Бога приступають, бо він завжди живий, щоб за них заступатися.

26 Якраз і годилося, щоб ми мали такого первосвященика непорочного, відлученого від грішників і вищого за небеса,

27 який не має потреби, як архиєреї, щодня приносити перше за власні гріхи жертви, а потім за гріхи народу, бо він зробив це раз, принісши себе самого в жертву.

28 Закон бо настановляє архиєреями людей, немочі підлеглих, а слово клятви, що було після закону, настановляє Сина, що навіки досконалий.

РОЗДІЛ: 8

Головна ж річ нашої бесіди та, що ми маємо такого архиєрея, який возсів на небі по правиці престола Величі,

2 служителя святині й справжнього намету, що його Господь спорудив, не чоловік.

3 Усякий бо архиєрей настановляється на те, щоб приносити дари й жертви: ось чому й він мусить щось мати, щоб принести.

4 Тож якби був на землі, він не був би навіть священиком, бо є вже інші священики, які приносять дари за законом

5 та служать образу й тіні небесної святині згідно з словом, як про те повчив Господь Мойсея заздалегідь, коли той збирався будувати намет: «Гляди, - мовив, - зроби все за зразком, який тобі був показаний на горі.»

6 Тепер же Христос осягнув остільки вищого служіння, оскільки він посередник кращого завіту, що заснований на кращих обітницях.

7 Коли б же той перший завіт був бездоганий, то не було б місця для другого.

8 Бо Господь, докоряючи їм, каже: «Ось надходять дні, мовить Господь, і я укладу з

домом Ізраїля і з домом Юди новий завіт:

⁹ не за завітом, що я уклав був з їхніми батьками в день, коли я вхопив їх був за руку, щоб вивести з Єгипетської землі. А що вони при моїм завіті не zostалися, то і я їх занехаяв», - говорить Господь.

¹⁰ Ось той союз, що я заключаю з домом Ізраїля: «По тих днях, каже Господь, я, поклавши мої закони їм в ум, напишу їх у них на серці й буду їм Богом, а вони будуть моїм народом.

¹¹ Ніхто не матиме потреби навчати свого співгромадянина, ніхто свого брата, кажучи: Пізнай Господа! Усі бо вони, від найменшого й до найбільшого, будуть мене знати.

¹² Я бо буду милостив супроти їхньої несправедливості, і їхніх гріхів не буду згадувати більше.»

¹³ А коли каже «новий», то об'являє перший старим. А що передаване й застаріле - те близько зникнення.

РОЗДІЛ: 9

Перший завіт мав також свої установи щодо служби і святиню земну.

² Споруджено бо перший намет, де були світильник, стіл і хліби появлення: він зветься «Святе».

³ За другою ж завісою був намет, званий «Святе Святих»,

⁴ із золотим жертовником для палення пахучого кадила та кивотом завіту, цілковито покритий золотом; в ньому був золотий посуд з манною, розцвіле жезло Арона й таблиці завіту.

⁵ А зверху над ним херувими слави, що крильми отінювали віко. Але про це не час тепер говорити докладно.

⁶ І при такому влаштуванні всього цього в перший намет увіходять завжди священики, виконуючи служби,

⁷ в другий - раз на рік - лиш архиєрей, і то не без крові, що її він приносить за свої і людські провини.

⁸ Цим Святий Дух показує, що дорога у святиню ще не відкрита, доки стоїть перший намет.

⁹ Це образ теперішнього часу, коли приносяться дари і жертви, які не можуть у сумлінні зробити досконалим того, хто служить.

¹⁰ Це лиш тілесні установи щодо страв, напоїв та різних обмивань, установлені до часу їх виправлення.

¹¹ Христос же, з'явившись як архиєрей майбутніх благ, через більший і досконаліший намет, що зроблений не людською рукою, тобто не земної будови, -

¹² і не з кров'ю козлів та телят, але з власною кров'ю, - увійшов, раз назавжди у святиню і знайшов вічне відкуплення.

¹³ Бо коли кров волів і козлів та попіл із телиці, як покропить нечистих, освячує, даючи їм чистоту тіла,

¹⁴ то скільки більше кров Христа, - який Духом вічним приніс себе самого Богові непорочним, - очистить наше сумління від мертвих діл, на служіння Богові живому!

¹⁵ Власне тому він і є посередник нового завіту, щоб - після того, як наступила його смерть для відкуплення гріхів першого завіту - вибрані одержали обітницю вічного

спадкоємства.

16 Бо де є заповіт, мусить там наступити смерть заповітника.

17 Заповіт має силу лиш по смерті, він не варт нічого, поки живе заповітник.

18 Тому навіть і перший завіт був освячений кров'ю.

19 Коли Мойсей був проголосив усі заповіді за законом усьому народові, він узяв крові бичків та козлів з водою, червоної вовни та іссопу й покропив саму книгу та ввесь народ,

20 кажучи: «Це кров завіту, що його Бог установив для вас.»

21 Так само й намет і ввесь служебний посуд покропив кров'ю.

22 Зрештою, за законом, майже все очищується кров'ю, і без кровопролиття відпущення немає.

23 Тож треба було, щоб тоді, як подобі речей небесних очищувались таким чином, то самі небесні речі - жертвами, багато ліпшими від отих.

24 Христос бо ввійшов не в рукотворну святиню, яка була подобою правдивої, а в саме небо, щоб тепер з'явитися за нас перед обличчям Божим.

25 Та й не на те, щоб принести себе самого багато разів у жертву, як входить архиєрей щороку в святиню з не своєю кров'ю;

26 інакше бо він був би мусів багато разів страждати від заснування світу. Тепер же він раз назавжди з'явився на кінці віків, щоб знищити гріх своєю жертвою.

27 І як призначено людям раз умерти, потім же суд,

28 так і Христос лише один раз мав себе принести, щоб узяти на себе гріхи багатьох, а вдруге не заради гріха з'явиться тим, що очікують його на спасіння.

РОЗДІЛ: 10

Закон бо, мавши лиш тінь майбутніх благ, а не самий образ речей, ніколи не може тими самими жертвами, які приносяться щороку, повсякчасно зробити досконалыми тих, які приступають до Бога.

2 Чи ж їх не перестали б приносити, коли б ті, що служать, очистившись раз назавжди, не мали більше ніякої свідомости гріхів?

3 Власне, навпаки: ними нагадуються щороку гріхи,

4 бо неможливо, щоб кров волів та козлів усунула гріхи.

5 Тому, входячи у світ, говорив: «Ти не хотів ні жертв, ані приносу, але приготував єси тіло мені.

6 Ти не вподобав собі ні всепалень, ні жертви за гріхи.

7 Тоді я сказав: Ось іду, бо у сувої книги написано про мене, щоб учинити твою волю, Боже.»

8 Сказавши вище: «Ні жертв, ані приношень, ні всепалень, ані жертви за гріхи ти не схотів і не вподобав собі», дарма що вони приносяться за законом, тоді сказав:

9 «Ось я іду вчинити твою волю.» Касує, отже, перше, щоб установити друге.

10 Силою тієї волі ми освячені приносом тіла Ісуса Христа раз назавжди.

11 Кожен священик стоїть щодня, служачи і часто приносячи ті самі жертви, які ніколи не можуть гріхів змити.

12 Він же, принісши лиш одну за гріхи жертву, возсів назавжди по правиці Бога,

13 чекаючи далі, поки його вороги не будуть покладені, як підніжок, йому під ноги.

- 14** Бо він лиш одним приносом удосконалив назавжди тих, що освячуються.
- 15** Про це й Дух Святий теж свідчить, коли каже:
- 16** «Ось той завіт, що його я по тих днях заключаю з ними, каже Господь: вкладу мої закони в серця їхні, й на умах їхніх випишу їх.
- 17** Ні їхніх гріхів, ні беззаконня більше не згадуватиму.»
- 18** А де прощення гріхів, там непотрібно вже приносу за гріхи.
- 19** Отож, брати, маючи завдяки крові Ісуса свободний вступ до святині,
- 20** який він нам відкрив дорогою новою і живою, через завісу, що є його тілом,
- 21** і маючи великого священика над Божим домом,
- 22** приступаймо з щирим серцем, у повноті віри, очистивши серця від лукавої совісти й омивши тіло чистою водою.
- 23** Держімо непохитне визнання надії, - бо той, хто обіцяв, вірний.
- 24** І зважаймо один на одного, заохочуючи до любови й до діл добрих;
- 25** не залишаймо своїх сходин, як то в декого є звичай, а, навпаки, втішаймо себе, і то тим більше, що бачите, як зближається день.
- 26** Бо коли ми, одержавши повне спізнання правди, грішимо добровільно, то вже немає за гріхи жертви,
- 27** а якесь страшне очікування суду й вогонь помсти палаючий, який має пожерти супротивників.
- 28** Коли хтось відкидав закон Мойсея, він немилосердно гинув смертю при двох чи трьох свідках.
- 29** Оскільки гіршої, подумайте самі, заслужить кари той, хто потоптав Божого Сина й уважав кров завіту, якою освятився, за звичайну, і Духа благодаті зневажив?
- 30** Знаємо того, хто мовив: «До мене належить відплата, я відплачу!» І ще: «Господь судитиме народ свій.
- 31** Страшно впасти в руки Бога живого!»
- 32** Згадайте перші дні, коли ви, тількищо просвітлені, перенесли терпляче таку велику боротьбу страждань:
- 33** ви були чи то самі виставлені прилюдно на зневаги та на знущання, чи то ставши спільниками тих, що того зазнали.
- 34** Ви бо й разом із в'язнями страждали і грабунок вашого майна ви з радістю приймали, знаючи, що маєте багатство краще і постійне.
- 35** Не покидайте, отже, цього вашого довір'я, бо воно має велику нагороду.
- 36** Вам бо треба терпеливості, щоб ви, виконуючи Божу волю, одержали обітницю.
- 37** Ще бо трохи, дуже мало часу, і той, хто має прийти, прийде, не забариться.
- 38** А праведник мій з віри буде жити; коли ж він відступить, моя душа не матиме вподобання у ньому.
- 39** Та ми не з тих, що відступають собі на погибель, а з тих, що вірують, щоб врятувати душу.

РОЗДІЛ: 11

Віра є запорукою того, чого сподіваємося, - доказ речей невидимих.

2 Через неї предки були добре засвідчені.

3 Вірою ми знаємо, що світ сотворений словом Божим, так що видиме з невидимого

постало.

⁴ Вірою Авель приніс Богу кращу, ніж Каїн, жертву; вона засвідчила про нього, що він праведний, коли сам Бог дав свідоцтво на користь його дарів; нею він, хоч і мертвий, далі промовляє.

⁵ Вірою Енох був перенесений, щоб не бачити смерті; його не знайдено, бо Бог його переніс. Перед його перенесенням засвідчено було про нього, що він угодив Богові.

⁶ Без віри не можливо подобатися Богу, бо хто приступає до Бога, мусить вірити, що він існує і дає нагороду тим, які його шукають.

⁷ Вірою Ной, повчений об'явленням небесним про те, чого не бачено ще, збудував богобоязно ковчег, щоб спасти дім свій; нею він осудив світ і став спадкоємцем праведности, яка з віри.

⁸ Вірою Авраам, покликаний, послушався і вийшов до краю, що мав, узяти у спадщину, і пішов, не знаючи, куди йде.

⁹ Вірою він перебував у обіцяній землі, як у чужій, живучи у наметах з Ісааком та Яковом, спадкоємцями, як і він, тієї самої обітниці.

¹⁰ Бо чекав міста з непохитними основами, якого Бог будівничий і засновник.

¹¹ Вірою і сама Сара дістала силу прийняти насіння, дарма що вже була похила в літах, бо вважала вірним того, хто дав обітницю.

¹² Тож від одного, та ще й омертвілого, народилося так багато, як зір на небі, як піску край моря, без числа.

¹³ У вірі померли всі ці, не отримавши здійснення обітниць; вони лиш бачили й вітали їх здалека, визнаючи, що вони «чужинці на землі й захожі».

¹⁴ А ті, що так говорять, ясно показують, що шукають батьківщини.

¹⁵ І якби вони пам'ятали про ту, з якої вийшли, мали б час повернутися.

¹⁶ Та вони тепер кращої бажають, тобто небесної; тому й Бог не соромиться зватися їхнім Богом, бо він їм приготував місто.

¹⁷ Вірою Авраам, поставлений на пробу, приніс у жертву Ісаака; і то єдинородного приніс у жертву сина, він, що обітниці одержав,

¹⁸ до якого було сказано: «Від Ісаака тобі народиться потомство»,

¹⁹ думаючи, що Бог має силу і з мертвих воскресити; тому його й одержав назад, як символ.

²⁰ Вірою Ісаак благословив Якова та Ісава на майбутнє.

²¹ Вірою Яків, перед смертю, благословив кожного з синів Йосифа і поклонився, спираючись на кінець палиці своєї.

²² Вірою Йосиф, вмираючи, згадав про вихід синів Ізраїля і розпорядився про свої кості.

²³ Вірою батьки Мойсея, як він народився, три місяці його ховали, бо бачили красу дитини, і не злякалися царського наказу.

²⁴ Вірою Мойсей, коли був виріс, відрікся зватися сином дочки фараона;

²⁵ волів радше страждати разом з людом Божим, ніж дознавати дочасної гріховної втіхи,

²⁶ бо, дивлячись на нагороду, вважав за більше багатство наругу вибраного народу від скарбів Єгипту.

²⁷ Вірою він покинув Єгипет, не побоявся царського гніву, бо стояв твердо, як той, що Невидимого бачить.

²⁸ Вірою відсвяткував Пасху й скроплення кров'ю, щоб губитель не торкнувся їхніх

первородних.

29 Вірою перейшли Червоне море, як по суходолі, що спробувавши єгиптяни, потопились.

30 Вірою єрихонські мури по семиденнім обході впали.

31 Вірою Рахав, блудниця, прийнявши мирно вивідувачів, з невірними не загинула.

32 І що ще скажу? Часу не вистане мені, коли заходжуся розповідати про Гедеона, про Варака, про Самсона, про Єфту, про Давида й Самуїла та пророків,

33 що вірою підбили царства, чинили справедливість, обітниць осягнули, загородили пащі левам,

34 силу вогню гасили, вістря меча уникали, ставали сильні, будши недолугі, на війні проявили мужність, наскоки чужинців відбивали.

35 Жінки діставали назад своїх померлих, які воскресали. Інші загинули в муках, відкинувши визволення, щоб осягнути ліпше воскресіння.

36 Інші наруг і бичів зазнали та ще й кайданів і в'язниці;

37 їх каменовано, розрізувано пилою, брано на допити; вони вмирали, мечем забиті; тинялися в овечих та козячих шкурах, збідовані, гноблені, кривджені;

38 вони, яких світ був невартий, блукали пустинями, горами, печерами та земними вертепами.

39 І всі вони, дарма що мали добре засвідчення вірою, не одержали обіцяного,

40 бо Бог зберіг нам щось краще, щоб вони не без нас осягли досконалість.

РОЗДІЛ: 12

Тому і ми, маючи навколо себе таку велику хмару свідків, відкиньмо всякий тягар і гріх, що так легко обмотує, і біжімо витривало до змагання, що призначене нам,

2 вдивляючися пильно в Ісуса, засновника й завершителя віри, який, замість радості, що перед ним була, витерпів хрест, на сором не звертаючи уваги, і який возсів праворуч Божого престолу.

3 Тож думайте про того, хто витерпів від грішників таке велике проти себе противенство, щоб ви, ізнемігшись, не впали духом.

4 Ви ще не протиставились до крові в боротьбі проти гріха.

5 І ви забули попередження, що вам, як синам, говорить: «Мій сину, не легковаж Господнім каранням і не падай духом, коли він тебе картає,

6 бо кого Господь любить, того карає, і б'є кожного сина, якого приймає.»

7 На вашу науку ви терпите. Бог поводитьсь з вами, як із синами. Хіба є такий син, що його батько не карає?

8 Коли ж вас виховано без картання, - якого всі зазнають, - то ви незаконновроджені, а не сини.

9 А втім, коли ми мали батьків тілесних як виховників і їх поважали, то чи ж не багато більш ми маємо коритися Отцеві духів, і будем жити?

10 Ті бо на короткий час, як знали, нас карали; він же - нам на користь, щоб нас зробити учасниками святости своєї.

11 Усяка кара на хвилину здається не чимсь веселим, а сумним, та згодом тим, що на собі її зазнали, вона приносить мирний плід праведности.

12 Ось чому випростайте ваші охлялі руки та зомлілі коліна

- 13** і зробить вашим ногам стежки прості, щоб кульгаве не збочило, а радше видужало.
- 14** З усіма дбайте про мир та про святість, без якої ніхто Господа не побачить.
- 15** Пильнуйте, щоб ніхто не залишився без Божої благодаті, щоб якимось гірке коріння, пустивши паростки угору, не наробило заколоту та щоб не заразило багатьох;
- 16** щоб не було ніякого блудника чи нечестивця, як Ісав, що за одну лиш страву запродав власне первородство.
- 17** Ви бо знаєте, що потім, як він хотів одержати благословення, він був відкинутий, бо не було в нього змоги змінити рішення, хоч його і просив про це з сльозами.
- 18** Ви ж не приступили до гори, до якої можна рукою доторкнутись, ані до вогню палкого, ані до хмари, ані до темряви, ані до бурі,
- 19** ні до гомону сурми, ані до якогось голосу слів, від якого ті, що його чули, випрошувалися, щоб до них і слова більш не говорити;
- 20** бо не могли знести наказу: «Навіть і скотина, як до гори діткнеться, буде камінням побита.»
- 21** І таке страшне було видіння, що Мойсей промовив: «Я повен страху і тремчу ввесь!»
- 22** Але ви приступили до гори Сіону й міста Бога живого, до небесного Єрусалиму, до безлічі ангелів, до святкових зборів,
- 23** до церкви первородних, записаних на небі, і до судді всіх - Бога, до духів праведників, що вже дійшли до досконалости,
- 24** і до Ісуса, посередника нового завіту, і до крові очищення, що промовляє краще, ніж кров Авелева.
- 25** Глядіть, не відвертайтеся від того, хто промовляє; бо коли ті, що зреклися того, який говорив на землі, не уникнули кари, то скільки більше ми, коли відвернемося від того, хто говорить з неба.
- 26** Того, голос якого колись був захитав землю, а нині обіцяв, кажучи: «Ще раз я захитаю не лиш землю, але й небо.»
- 27** Те «ще раз» вказує, що захитане, тому що створене, - переміниться, щоб перебувало непохитне.
- 28** Тому що ми приймаємо непохитне царство, зберігаймо благодать, то й служімо нею довподоби Богові з побожністю й острахом.
- 29** Бо Бог наш - вогонь, що пожирає.

РОЗДІЛ: 13

Братня любов нехай перебуває!

- 2** Гостинности не забувайте, бо нею деякі, не відаючи, ангелів були вгостили.
- 3** Про в'язнів пам'ятайте, немов би ви самі були в кайданах з ними, та про тих, що страждають, оскільки й ви самі в тілі.
- 4** Подружжя хай у всіх буде в пошані й ложе хай буде без плями, бо Бог буде судити блудників та перелюбців.
- 5** У вашій поведінці не будьте грошолобні, задовольняйтеся тим, що маєте, сам бо говорив: «Я тебе не zostавлю, я тебе не покину»,
- 6** так що ми сміло можемо сказати: «Господь - мій помічник: я не боюся. Що може мені людина зробити?»
- 7** Пам'ятайте про наставників ваших, які звіщали вам слово Боже, і дивлячись

уважно на кінець їхнього життя, наслідуйте їхню віру.

8 Ісус Христос учора й сьогодні - той самий навіки.

9 Не піддавайтеся різним та чужим наукам: воно бо добре укріпити серце благодаттю, не стравами, які не принесли ніякої користі тим, що віддавалися їм.

10 Є у нас жертовник, з якого не мають права їсти ті, що при наметі служать.

11 Бо котрих звірят кров архиєрей заносить у святиню за гріхи, тих м'ясо палиться за табором.

12 Тому й Ісус, щоб освятити народ власною своєю кров'ю, страждав поза містом.

13 Тож виходьмо до нього за табір, несучи наругу його,

14 бо ми не маємо тут постійного міста, а майбутнього шукаєм.

15 Через нього принесім завжди Богові жертву хвали, тобто плід уст, які визнають його ім'я.

16 Добродійства та взаємної допомоги не забувайте: такі бо жертви Богові приємні.

17 Слухайтеся ваших наставників і коріться, бо вони пильнують ваші душі, за які мають звіт дати; щоб вони це робили з радістю, а не зідхаючи, - бо це для вас некорисно.

18 Моліться за нас, бо нам здається, що маємо добре сумління, бажаючи у всьому поводитись добре;

19 тим більше ж прошу вас це робити, щоб якнайскоріше мене вам повернено.

20 Нехай Бог миру, що підняв з мертвих того, хто кров'ю вічного завіту став великим Пастирем овець, - Господа нашого Ісуса, -

21 зробить вас здібними виконувати його волю добрими ділами, здійснюючи у вас те, що йому любе через Ісуса Христа, якому слава по віки вічні. Амінь.

22 Благаю вас, брати, прийміте це слово попередження, бож я коротко написав вам.

23 Знайте, що наш брат Тимотей уже випущений, і як прибуде скоро, то я з ним вас побачу.

24 Вітайте всіх ваших наставників і всіх святих. Вітають вас ті, що в Італії.

25 Благодать хай буде з усіма вами! Амінь!

For other languages please go to www.wordproject.org